

1. Henkilökohtainen käyttäjätunnus ja salasana

Jokainen vantaalainen oppilas ja opiskelija (myöhemmin tekstissä oppilas) saa oman, henkilökohtaisen käyttäjätunnuksen ja salasanan. Näillä hän pääsee käyttämään koulun tai oppilaitoksen tietokoneita, tietoliikenneyhteyksiä ja ohjelmia. Lisäksi tunnuksilla pääsee käyttämään verkko-oppimisympäristöä, oppilashallintojärjestelmän web-liittymää sekä sähköpostipalvelua. Verkko-oppimisympäristön tunnuksot muodostuvat kaikille oppilaille automaattisesti. Koulut päättävät oppilashallintojärjestelmän ja sähköpostipalvelun osalta itse, ote- taanko ne oppilaiden käyttöön.

Omaa käyttäjätunnusta ja salasanaa ei saa luovuttaa muiden käyttöön. Salasana on vaihdettava turvallisuussyistä heti sen saamisen jälkeen ja myöhemmin erikseen pyydettyäessä. Näin voidaan välttää laitteiden väärinkäyttö sekä tunnuksen joutuminen ulkopuolisten käyttöön.

Oppilaan tulee huolehtia, että hän kirjautuu ulos tietokoneelta ja verkkopalveluista työskentelyn loputtua. Jos tietokone on jäänyt auki toisen tunnuksilla, koneelta on kirjaututtava ulos. Toisen käyttäjän tunnuksia ei saa käyttää.

Henkilökohtainen käyttäjätunnus poistuu käytöstä, kun oppilas tai opiskelija lopettaa koulunkäynnin Vantaan kaupungin peruskoulussa tai oppilaitoksessa.

2. Tietoteknisten laitteiden ja internetyhteyksien käyttö

Koulun ja oppilaitoksen laitteita ja välineitä tulee käsitellä varoen. Oppilaan on ilmoitettava tietokoneissa ja verkkoyhteyksissä havaitsemistaan puutteista, teknisistä ongelmista ja vi- oista opettajalle tai rehtorille.

Vantaan opetusverkon palvelut on tarkoitettu vain opiskelu- ja opetuskäyttöön. Asiatonta tai loukkaavaa aineistoa sisältäviä palveluita ja sivustoja ei saa käyttää. Mikäli oppilas ajautuu vahingossa tällaisille sivuille, ne on suljettava välittömästi ja kerrottava tilanteesta opettajalle.

Oppilas ei saa kuormittaa verkkoa tarpeettomasti (esim. tiedostojen lataaminen, verkon käyttäminen laittomana jakelukanavana tms.). Joidenkin tiedostotyyppien (esim. exe-päätteiset tiedostot) lataaminen on kokonaan estetty. Omien ohjelmien tai laitteiden asen- taminen koulun tai oppilaitoksen tietokoneille tai palvelimille on kielletty. Järjestelmiä ja/tai palveluita ei saa käyttää kaupallisiin tarkoituksiin.

Omien tallennusvälineiden (esim. USB-muisti ja CD-ROM) käyttäminen koulun tai oppilaitok- sen työasemissa on kielletty. Mikäli opettajalta on saatu erityislupa tallennusvälineiden käyt- töön (esim. laajat projektityöt, joita tehdään myös kotona), niille on tehtävä virustarkastus ennen käyttöä.

Tietokonevirusten tai muiden järjestelmille haittaa aiheuttavien ohjelmien levittäminen on kielletty. Tietokoneella työskentely on lopetettava välittömästi, mikäli siinä epäillään olevan tietokonevirus. Tietokoneviruksista on aina ilmoitettava opettajalle tai rehtorille.

3. Nettietiketti ja verkon vastuullinen käyttö

Tietokoneiden, internetin ja opetusverkon käyttö edellyttää tiettyjen käyttäytymissääntöjen tuntemista ja noudattamista. Nämä vastuullisuutta, huomaavaisuutta ja asiallista käytöstä tukevat säännöt tunnetaan yleisesti nimellä nettietiketti tai lyhyemmin netiketti.

Verkossa olevan aineiston käyttämisessä on huomioitava tekijänoikeudet, jotka suojaavat aineistoa. Aineisto on vapaasti kaikkien käyttäjien luettavissa, katseltavissa ja kuunneltavissa, mutta ei edelleen välitettävissä eli kopioitavissa. Teosten (esim. teksti, kuva, ääni ja video) kopiointi ilman omistajan lupaa on kielletty. Internetissä olevaa aineistoa luvallisestikin käytettäessä on aina mainittava lähdetiedot. Tämä tulee huomioida myös, jos käyttää toisten oppilaiden tekemää materiaalia. Toisen henkilön omistamien tiedostojen ja/tai tietojen tuhoaminen, kopiointi ja muuttaminen on kielletty ilman omistajan suostumusta. Esimerkiksi valokuvan ottajalla on itsellään tekijänoikeudet omiin kuviinsa, eivätkä muut saa käyttää niitä luvatta. Koulun tai oppilaitoksen tietokoneille ei saa kopioida ohjelmistoja ilman voimassa olevaa lisenssiä. Vantaan kaupungin ostamia ohjelmia ei ole luvallista kopioida ja käyttää koulun tai oppilaitoksen ulkopuolella.

Kohteliaisuus, rehellisyys ja muiden käyttäjien huomioiminen kuuluvat hyviin käytöstapoihin myös tietokonetta ja opetusverkkoa käytettäessä. Oppilailta ja opiskelijoilta edellytetään internetin käytössä arviointikykyä ja kriittisyyttä. Verkossa ei saa loukata ketään ja muita ihmisiä tulee kunnioittaa. Epäasiallisten tai loukkaavien viestien, tekstitiedostojen, kuva- tai videomateriaalien etsiminen ja levittäminen on ehdottomasti kielletty. Itseä, lähipiiriä tai koulua koskevan sopimattoman materiaalin löytämisestä tulee ilmoittaa opettajalle. Käyttäjällä itsellään on vastuu välttää epäasiallisia sivustoja ja verkkomateriaaleja.

Nettietikettiin kuuluvia käytössääntöjä noudatetaan myös sähköpostitunnusten käytössä. Tietokoneella, internetissä ja sähköpostiviesteissä käytettävän kielen tulee olla asiallista ja tilanteeseen sopivaa. Esimerkiksi puhekieli, verkossa käytettävät lyhenteet ja hymiöt eivät sovi kaikenlaisiin teksteihin, kuten virallisiin sähköposteihin. Sähköpostin kirjoittajan tai verkkokeskusteluun osallistujan on hyvä muistaa, että muiden viesteihin ei tule vastata ajattele mattomasti, eikä voimakkaita kannanottoja kannata kirjoittaa esimerkiksi tunnekuohun vallassa. Toisaalta mielipiteen esittäjän tulee myös varautua muilta kirjoittajilta tulevaan palautteeseen ja kritiikkiin.

Sähköpostin käyttäjä vastaa itse omistamallaan sähköpostitunnuksella lähetetyistä viesteistä. Roskapostien ja taloudellista hyötyä tavoittelevien viestien lähettäminen eteenpäin on kielletty. Muiden käyttäjien viestejä ei saa lukea ilman lupaa. Henkilökohtaisia asioita käsitteleviä viestejä ei ole sopivaa lähettää eteenpäin ilman, että viestin alkuperäiseltä lähettäjältä kysytään lupa. Sähköpostin liitetiedostojen kanssa on syytä olla erityisen huolellinen. Liitetiedostoja ei saa avata, mikäli viesti vaikuttaa epäilyttävältä, eikä lähettäjää tunneta.

Sähköpostiviestien väärentäminen on ehdottomasti kielletty. Käyttäjän on kirjoitettava sähköpostit omalla nimellään. Omalla nimellä esiintyminen edistää käyttäjien vastuunottoa ja omien mielipiteiden asiallista esittämistä. Toisen henkilön nimellä esiintyminen on internetissäkin kiellettyä.

Monet internetsivut ja verkkopalvelut edellyttävät rekisteröitymistä. Käyttäjän tulee harkita tarkkaan, mihin palveluihin hän rekisteröityy sekä mitä tietoja hän antaa itsestään ja muista näihin palveluihin. Omien henkilötietojen ja kuvien antaminen ei ole aina järkevää. Myös oman sähköpostiosoitteen antamista kannattaa miettiä tarkkaan. Annetut tiedot saattavat joutua väärin käsiin ja niiden poistaminen myöhemmin voi olla mahdotonta. Asiasta voi tarvittaessa keskustella opettajan ja huoltajan kanssa.

4. Seuraamukset

Opettajalla on oppilaiden ja opiskelijoiden suhteen valvontavelvollisuus. Opettajan velvollisuutena on puuttua havaitsemiinsa väärinkäytöksiin. Tietojärjestelmien käytöstä ylläpidetään lokitiedostoja ja järjestelmien käyttöä seurataan. Mikäli oppilas/opiskelija ei noudata tämän sitoumuksen ehtoja, tietoliikenneyhteyksien käyttöä voidaan rajoittaa tai käyttöoikeudet voidaan poistaa määräajaksi tai kokonaan. Järjestelmän ylläpitäjä voi hyvin perustellusta syystä (esim. ohjeiden rikkominen tai rikosepäily) selvittää käyttäjän järjestelmien käyttöä ja sisältöjä. Mikäli tilanne vaatii, asiasta tehdään poliisille tutkintapyyntö.

Mikäli rikkomuksista aiheutuu taloudellisia menetyksiä (esim. vian korjaamiseksi vaadittava työ), vahingon aiheuttaja on vahingonkorvauslain mukaan korvausvelvollinen, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai tuottamuksellisesti. 18 vuotta täyttänyt oppilas/opiskelija vastaa toiminnastaan tämän perussäännöksen mukaan. Myös alle 18-vuotias on korvausvelvollinen, mutta kohtuullisen korvauksen määrä arvioidaan erikseen mm. oppilaan/opiskelijan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen. Tekijänoikeusrikkomuksista ja yksityisyyden suojan loukkaamisesta on säädetty erillislaeissa. Tahallinen ohjeiden vastainen toiminta voi johtaa rikosoikeudellisiin seuraamuksiin.

Koulun / oppilaitoksen nimi	
Oppilaan / opiskelijan nimi	

Olen lukenut opetusverkon käyttösäännöt. Saadessani henkilökohtaiset käyttäjätunnukset ja salasanat koulun/oppilaitoksen tietokoneiden ja opetusverkon käyttöön, sitoudun noudattamaan näitä käyttösääntöjä kokonaisuudessaan.

Aika ja paikka Oppilaan/opiskelijan allekirjoitus Nimen selvennys

Huoltajan tulee vahvistaa allekirjoituksella alle 18-vuotiaan oppilaan/opiskelijan sitoumus. Lisäksi on suositeltavaa, että huoltaja keskustelee käyttösäännöistä yhdessä lapsensa kanssa.

Olen tutustunut opetusverkon käyttösääntöihin, joihin lapseni on sitoutunut.

Aika ja paikka Huoltajan allekirjoitus Nimen selvennys

Aika ja paikka Huoltajan allekirjoitus Nimen selvennys